

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**104-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
06, 08, 13 лютого 2023 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2023 році №5500074

Чернівці – 2023

у механізмі протизапальної дії досліджуваних засобів. Флогогени вводили субплантарно в задню лапу в кількості 0,1 мл відповідно 1% розчину карагеніну і 0,1% розчину зимозану. Величину набряку вимірювали за допомогою онкометра по Захаревському через 1, 2, 3, 4, 5 год після введення карагеніну і через 0,5, 1, 2, 3 год після введення зимозану. Досліджуваний засіб капсули «Фітовенол» вводили в умовнотерапевтичній дозі за мембраностабілізуювальною і гепатопротекторною дією (150 мг/кг) в профілактично-лікувальному режимі щодня впродовж 30 діб (на 30 добу за 1 год до введення флогогену). Таблетки «Силібор» (35 мг/кг) вводили в режимі, аналогічному до режиму введення досліджуваного ПКРЗ. Диклофенак натрію (таб. «Ортофен») в дозі 8 мг/кг тварини отримували одноразово в день досліду за 1 год до введення флогогену. Протизапальну активність визначали за ступенем зменшення набряку у дослідних тварин порівняно з контрольними і виражали в %.

Результати дослідження. Аналіз отриманих результатів показав, що класичний НПЗП диклофенак натрію на моделі карагенінового набряку стопи у щурів виявляв протизапальну дію на рівні 51-87% з максимумом на 4-5 год експерименту. Гепатопротектор силібор за даної модельної патології виявляв протизапальну дію на рівні 5-42% з максимумом на 3-тій год, що свідчить про те, що в реалізації протизапальної дії препарату, який містить флавоноїди розторопші плямистої, поряд з гальмуванням процесів ПОЛ, стабілізацією клітинних і субклітинних мембран, певну роль відіграє ще й гальмування циклооксигенази і вивільнення ПГ.

Капсули «Фітовенол» за умов карагенінового набряку в щурів виявляли протизапальну активність на рівні 34-61%. Досліджуваний засіб за виразністю протизапальної дії перевершував класичний гепатопротектор силібор, але дещо поступався НПЗП диклофенаку натрію впродовж всього експерименту. ПКРЗ виявляв максимальний протизапальний ефект на 3-тій год з незначним зниженням на 4-5 год, що може свідчити про наявність декількох складових у механізмі його дії: гальмівний вплив на процеси ПОЛ, стабілізація клітинних і субклітинних мембран і опосередковане або пряме пригнічення ЦОГ.

Результати, отримані при моделюванні зимозанового набряку стопи у щурів, свідчать, що диклофенак натрію істотно знижував набряк порівняно з контрольною патологією (неліковані тварини), і виявляв високу протизапальну активність до кінця експерименту. Досліджуваний ПКРЗ фітовенол і препарат порівняння (ПП) силібор достовірно пригнічували набряк вже через 0,5 год після введення зимозану. Середня протизапальна активність капсул «Фітовенол» впродовж експерименту була на рівні 56-63%, тобто фактично на одному рівні з диклофенаком натрію (57-64%) і достовірно перевищувала протизапальну активність ПП силібор (31-49%).

Наведена динаміка протизапальної активності капсул «Фітовенол» на моделі зимозанового набряку дозволяє зробити висновок про те, що в механізмі протизапальної дії досліджуваного засобу присутній гальмівний вплив на синтез і вивільнення ЛТ – медіаторів алергії та запалення, утворених в результаті ліпооксигеназного шляху окиснення арахідонової кислоти.

Висновки. На моделях карагенінового та зимозанового набряків у щурів встановлена протизапальна дія капсул «Фітовенол». За величиною протизапальної активності досліджуваний засіб дещо поступався відомому нестероїдному протизапальному препарату диклофенаку натрію (карагеніновий набряк) або був на одному рівні з ним (зимозановий набряк), однак істотно перевершував класичний гепатопротектор силібор. У механізмі реалізації протизапальної дії полікомпонентного рослинного засобу певну роль відіграє його гальмівний вплив на активність медіаторів запалення, причому як простагландинів так і в більшій мірі лейкотрієнів.

Гончарук Я.І.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФАРМАКОЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ

Кафедра фармації

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Фармакоеконіміка – це наука, яка порівняльно вивчає показники ефективності, якості, безпечності, а також відповідних витрат з метою ірраціонального використання коштів охорони здоров'я та суспільства для задоволення потреб пацієнта.

Мета дослідження. У працях О. Заліської зауважено, що кількість фармакоекономічних досліджень у світі з кожним днем збільшується, а це свідчить про прагнення до розуміння важливості оптимізації витрат. За даними закордонних науковців, фармакоекономічний аналіз впроваджений в систему охорони здоров'я країни та у лікарське забезпечення зменшує вартість фармакотерапії на 10-20% без зниження ефективності лікування.

Матеріали і методи дослідження. У порівнянні з Україною, у країнах Європи та Заходу дані дослідження мають попит та активно розвиваються. Підсумки фармакоекономічних досліджень у цих країнах включають основу соціальної та страхової медицини. В Україні, на даний час, ця тенденція дещо сповільнена, розвивається дуже слабо, а системні теоретичні та практичні дослідження проводяться не так активно. Для доцільного використання коштів усі стандартні фармакотерапії повинні складатися з лікарських засобів, що базуються на доказовій медицині ефективністю використання та які є фармакоекономічно обґрунтованими. Дану проблему допомагають вирішити фармакоекономічні дослідження, котрі виявляють, моделюють, обирають та обґрунтовують співвідношення між ефективністю лікарського засобу та витратами. Сучасні фармакоекономічні дослідження пропонують економічно вигідні, безпечні та ефективні схеми лікування.

Результати дослідження. Нинішній стан фармакоекономічних досліджень становлять методичні підходи, котрі дають змогу ефективно аналізувати витрати в галузі охорони здоров'я з метою доцільного витрачання коштів. У теперішній час аптечна мережа та фармацевтика України представлена широким товарним вибором лікарських засобів. Нерідко під час вибору таких препаратів приймається до уваги його вартість, не звертаючи увагу на ефективність. Що у свою чергу не є об'єктивною фармакоекономічною ознакою, адже такі призначення лікарських препаратів часто супроводжуються відсутністю бажаного ефекту, а це загрожує різними ускладненнями та погіршенням якості життя. У свою чергу система охорони здоров'я зіштовхується з проблемою нестачі коштів на відшкодування витрат на лікування. Фармакоекономічні дослідження оптимізують схеми лікування. Це дозволяє доцільно використовувати державні бюджетні ресурси та фінансові витрати хворих. Кінцеві результати лікування істотно відрізняють фармакоекономічні дослідження від звичайних досліджень економіки медицини та фармації.

Висновки. Проте, економічна ситуація, що склалася сьогодні, свідчить про актуальність використання фармакоекономічних досліджень з метою визначення оптимальної стратегії лікарського забезпечення медичних установ. На сьогоднішній день, спостерігається однобічне та малоєфективне використання даних досліджень у фармації. Однак, для перспективного розвитку аптек та конкурентних переваг їм необхідно вже сьогодні у своїй діяльності широко застосовувати результати фармакоекономічних досліджень. Також для подальшої перспективи розвитку досліджень в Україні потрібно створити спеціальну установу з охорони здоров'я для застосування результатів фармакоекономічних досліджень. Ці дослідження сьогодні є надзвичайно актуальними, адже ринок України заповнений власними та закордонними препаратами.

Грешко Ю.І.

ФАРМАКОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІНГІБІТОРІВ АРОМАТАЗИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ГОРМОНОТЕРАПІЇ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

Кафедра фармації

Буковинський державний медичний університет

Вступ. Рак молочної залози (РМЗ) нині залишається одним із найрозповсюдженіших онкологічних захворювань у світі та в Україні і займає провідні позиції у структурі смертності жінок від онкопатології. Дуже важливим при лікуванні злоякісних новоутворень є вірний вибір терапевтичного підходу і розуміння прогнозу перебігу захворювання. Сучасні методи діагностики дають можливість одержати чітке розуміння молекулярного підтипу